Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta

Viite: VNS 1/2022 vp

VALTIONEUVOSTON AJANKOHTAISSELONTEKO TURVALLISUUSYMPÄRISTÖN MUUTOKSESTA (jäljempänä Selonteko)

Eduskunnan talousvaliokunta on 22.4.2022 pyytänyt Nasdaq Helsinki Oy:n (jäljempänä ”Pörssi”) lausuntoa otsikossa mainitusta valtioneuvoston Selonteosta.

Pörssi kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavan.

Pörssin rooli Suomen arvopaperimarkkinoilla

Pörssi ylläpitää Suomessa säänneltyä markkinaa (pörssilista) ja monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää (Nasdaq First North). Finanssivalvonta on rekisteröinyt pörssin ylläpitämän Nasdaq First North Growth Market Finland -markkinapaikan pk-yritysten kasvumarkkinaksi Suomessa. Markkinapaikkojen ylläpitämisen lisäksi Pörssi toimii Suomessa valtiovarainministeriön nimeämänä tiedotevarastona pörssilistayhtiöille. Pörssin ylläpitämillä markkinapaikoilla on tällä hetkellä yhteensä 187 listayhtiötä ja 69 osakekaupankäynnin osapuolena toimivaa arvopaperinvälittäjää. Näistä ulkomaalaisia osakevälittäjiä on 63.

Turvallisuustilanteen vaikutuksia ja varautuminen (jakso 4.1)

Selonteossa arvioidaan muuttuneen turvallisuustilanteen vaikutuksia ja Suomen varautumista muuttuneeseen tilanteeseen.

Markkinoiden epävarmuus

Selonteon jaksossa 4.1 käsitellään vaikutuksia talouden ja yritysten kannalta ja todetaan muun ohella, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan on muuttanut markkinatilannetta Euroopassa alkuvuonna merkittävästi. Markkinoiden ensireaktiona oli osakekurssien voimakas lasku, joka on

sittemmin tasaantunut. Volatiliteetti on kuitenkin kasvanut ja epävarmuus tulevasta on noussut uudelle tasolle. Edelleen Selonteossa todetaan, että rahoitusmarkkinoiden epävarmuudet aiheuttavat yrityksille haasteita. Selonteko tuo esiin myös mahdollisia muutoksia globaalin talouden rakenteeseen, joita on Selonteon mukaan vaikea arvioida. Pörssi on edellä kuvatuista vaikutuksista, epävarmuudesta ja arviointivaikeudesta samaa mieltä. Rahoitus- ja pääomamarkkinoiden kannalta epävarmuus on olennainen tekijä sijoitusten riskiarvioissa, joten sillä on vaikutusta sekä koti- että ulkomaisten sijoittajien toimintaan ja näiden molempien arviointeihin sijoitusten kohdentamisessa.

Ulkomainen omistus ja ulkomaalaisten yritysostot

Suomen rahoitus- ja pääomamarkkinoiden kannalta ulkomaalaisilla sijoittajilla ja investoinneilla on merkittävä rooli. Euroclear Finland Oy:n julkaiseman tilaston mukaan ulkomaalaisomistus arvo-osuusjärjestelmään liitettyjen yhtiöiden osakkeissa oli 31.3.2022 43,35 %. Listayhtiöissä ulkomaalaisomistuksen määrä on keskimäärin noin 50%.

Selonteossa on käsitelty ulkomaisten sijoittajien suhtautumista Suomeen (jakso 4.1). Vaikka Selonteon mukaan ulkomaalaisten sijoittajien suhtautumisessa tai ulkomaalaisomistuksessa ei ole toistaiseksi havaittu muutoksia, Pörssin mielestä on selvää, että Suomen turvallisuuspoliittinen ratkaisu vaikuttaa osaltaan ulkomaalaisten sijoittajien toimintaan ja sijoituskohteiden valintoihin. Pörssin mielestä, kuten Selonteossa on todettu, on tärkeä välttää reunamarkkinakehityksen syntyminen.

Selonteon jaksossa 5.1 käsitellään ulkomaalaisten yritysostoja ja niiden seurantaa koskevaa sääntelyä ja menettelyitä. Pörssi katsoo, yritysostot (investoinnit) Suomeen ovat jatkossakin tärkeitä, eikä niitä tulee rajoittaa enemmän kuin on välttämätöntä turvallisuuden ja huoltovarmuuden näkökulmasta tai EU:n sanktioiden toimeenpanemiseksi.

Kyberturvallisuus ja huoltovarmuus

Markkinoiden kannalta on myös tärkeää huolehtia jatkuvasta korkeasta kyberturvallisuustasosta ja toimivasta kriisitilanteiden hallinnasta esimerkiksi yhteiskunnan perustoimintojen huoltovarmuutta koskevien ennakoivien ratkaisujen avulla. Jo nyt yksityisellä sektorilla on Selonteossa kuvatuin tavoin tärkeä rooli näiden asioiden toteuttamisessa myös muulloin kuin normaalioloissa. Jos Nato-jäsenyyteen pohjautuvan turvallisuuspoliittisen ratkaisun arvioidaan parantavan Suomen asemaa kokonaisuutena, sillä voi olla suotuisia vaikutuksia kriiseihin varautumiseen. Tarve kehittää pelkästään Suomi-kohtaista kriisiin varautumista ja varajärjestelmiä voi vähentyä.

Yhteenveto

Jo muuttuneella ja mahdollisesti edelleen muuttuvalla turvallisuus-ympäristöllä on - ja voi jatkossa olla Pörssin mielestä enenevässä määrin - merkittäviä vaikutuksia Suomen maakuvaan ja erityisesti maamme houkuttelevuuteen sijoitus- ja investointikohteena. Kun otetaan huomioon Suomen geopoliittinen asema EU:n reuna-alueella, on edellä todettu epävarmuuden tila, ja erityisesti sen mahdollinen jatkuminen, omiaan lisäämään näiden vaikutusten painoa Suomen pääoma- ja arvopaperimarkkinoilla. Suomen mahdollinen Nato-jäsenyyteen pohjautuva turvallisuuspoliittinen ratkaisu vähentäisi epävarmuutta ja vahvistaisi maamme pääomamarkkinoiden toimintaedellytyksiä.

Helsingissä 27. huhtikuuta 2022

NASDAQ HELSINKI OY

Henrik Husman
toimitusjohtaja